

Etičko vijeće Gradskog vijeća

Broj: 04-GV-02-1903-1/22
Sarajevo, 12.12.2022. godine

Na osnovu člana 114. stav (2) alineja c) i f), a u vezi sa članom 65. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 28/09, 11/20 i 19/20) i Zaključkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva broj: 01-GV-02-1471/22 sa 19. sjednice održane dana 05.10.2022. godine, Etičko vijeće Gradskog vijeća, na 20. sjednici održanoj dana 12.12.2022. godine, razmotrilo je primjedbe, prijedloge i sugestije upućene u javnoj raspravi na Nacrt Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva i podnosi Gradskom vijeću Grada Sarajeva sljedeći:

IZVJEŠTAJ

o provedenoj javnoj raspravi o Nacrtu Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva

Na osnovu Zaključka Gradskog vijeća Grada Sarajeva broj: 01-GV-02-1471/22, od 05.10.2022. godine, Nacrt Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva upućen je u javnu raspravu do 31.10.2022. godine.

Kao prilog javnoj raspravi, svoja mišljenja o utvrđenom Nacrtu Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva sa primjedbama, prijedlozima i sugestijama u navedenom roku, uputili su:

- Komisija za jednakopravnost spolova;
- Komisija za drugostepeno upravno rješavanje;
- Biljana Lazarević, gradska vijećnica u Gradskom vijeću Grada Sarajeva;
- Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini.

Etičko vijeće Gradskog vijeća je razmotrilo pristigle primjedbe, prijedloge i sugestije, te se o njima izjašnjava redoslijedom kako su pristizali za vrijeme trajanja javne rasprave.

I. Prilog Javnoj raspravi o Nacrtu Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva – Komisija za jednakopravnost spolova

Prijedlog broj 1.

- **Komisija za jednakopravnost spolova** predlaže da se član 14. st. (6), (7) i (8) i član 15. stav (10) izdvoje u poseban član Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva, a radi davanja značaja odredbama u vezi sa seksualnim uznemiravanjem.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Član 14. Nacrta Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva detaljno, sistematično i na jednom mjestu, odnosno kroz jedan član propisa reguliše uzajamno poštovanje i uvažavanje izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva u različitim međusobnim vidovima kontakata, komunikacije, odnosa i u različitim situacijama. Stavovima (5), (6), (7) i (8), a koji se u članu 15. stav (10) shodno primjenjuju i u pogledu osnovnih etičkih principa i standarda ponašanja u međusobnim odnosima izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva i državnih službenika, namještenika i ostalih angažovanih lica u Gradu Sarajevu regulišu se i razrađuju zabranjeni vidovi seksualnog uznemiravanja, kao svaki neželjeni oblik verbalnog, neverbalnog i fizičkog ponašanja spolne prirode kojim se vrijeđa dostojanstvo osobe, grupe osoba ili se postiže takav učinak, naročito kada to ponašanje stvara zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje te se razrađuju radnje koje imaju karakter zabranjenih vidova seksualnog uznemiravanja. Izdvajanje odredbi člana 14. st. (6), (7) i (8) i član 15. stav (10) u poseban član Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva nema opravdanost na način kako to Komisija obrazlaže u smislu da se dodatno naglašava značaj ovih odredbi. Predloženo izdvajanje bi sa nomotehničkog aspekta opteretilo propis u smislu povećanja obimnosti propisa u pogledu broja članova, te bi ujedno i narušilo jedinstvo člana 14. i 15. koji sveobuhvatno i na jednom mjestu reguliše uzajamno poštovanje i uvažavanje izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva međusobno, kao i poštovanje i uvažavanje izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva u odnosima sa državnim službenicima, namještenicima i ostalim angažovanim licima u Gradu Sarajevu u različitim vidovima kontakata, komunikacije, odnosa i u različitim situacijama. Isto tako, značaj ovih odredbi kojima se zabranjuje svaki vid seksualnog uznemiravanja je isti, neovisno da li su odredbe sadržane u stavovima određenog člana, ili izdvojene u poseban član kako se sugerisalo.

II. Prilog Javnoj raspravi o Nacrtu Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva – Komisija za drugostepeno upravno rješavanje

Prijedlog broj 1.

- ***Komisija za drugostepeno upravno rješavanje Gradskog vijeća Grada Sarajeva*** predlaže da se unutar Etičkog kodeksa iznađe način da se involvira odredba koja će jasno upućivati na to da se obaveze izabranih i imenovanih funkcionera kao i ostalih na koje se odnose odredbe Kodeksa primjenjuju u vršenju funkcije ili u vezi sa samom funkcijom, obzirom da je isto navedeno samo u poglavlju II kroz naziv samog poglavlja.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Iako je prema mišljenju Predlagača iz sadržaja člana 3., a dalje naročito člana 3. stav (6) Nacrta Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva (područje primjene) jasno na koga se primjenjuje Kodeks i da se primjenjuje na izabrane i imenovane funkcionere Grada Sarajeva i shodno na članove radnih tijela za vrijeme trajanja mandata tj. vršenja funkcije na koju su izabrani ili imenovani, a svako u okviru svojih nadležnosti propisanih Statutom Grada Sarajeva, Poslovníkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva i drugim propisima, te da Poglavlje II samo posebno razrađuje i deklarira osnovne etičke principe i standarde njihovog ponašanja u vršenju/obnašanju funkcije u pogledu poštivanja ustava, zakona i drugih propisa koje je potrebno posebno naglasiti i regulisati. Ostali propisani principi i standardi ponašanja funkcionera iz Kodeksa nesporno se primjenjuju na funkcionere i članove radnih tijela za vrijeme vršenja i time trajanja funkcije i u vezi su sa vršenjem/obnašanjem funkcije, Predlagač smatra da je sugestija korisna, te je prihvata kako ne bi

prilikom primjene propisa dolazilo do eventualno pogrešnih tumačenja i stavova, te stoga prihvata sugestiju na način da se član 1. Nacrta Etičkog kodeksa izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva dopunjuje tako da će u Prijedlogu teksta da glasi:

„Član 1.
(Predmet)

Etičkim kodeksom izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) određuju se osnovni etički principi i standardi ponašanja izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva **za vrijeme vršenja funkcije** na koju su izabrani ili imenovani, vrste povreda etičkih principa i standarda ponašanja izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva i sankcije za izvršene povrede, nadležnost i postupak za utvrđivanje povreda, kao i ostala pitanja od značaja za valjanu primjenu Etičkog kodeksa.“

Prijedlog broj 2.

- ***Komisija za drugostepeno upravno rješavanje Gradskog vijeća Grada Sarajeva*** sugeriše da se razmotri mogućnost da se kao povreda Kodeksa uvrsti neprimjereno odijevanje odnosno, jasnije propišu pravila samog odijevanja kako ne bi isto bilo ostavljeno na ocjenu samoj komisiji prilikom provođenja postupka.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Predlagač je stava da odredbe člana 6. Nacrta Etičkog kodeksa izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva u sasvim razumnoj i jasnoj mjeri propisuju odijevanje funkcionera u dijelu formulacije da budu „prikladno i uredno odjeveni tako da svojim načinom odijevanja ne narušavaju ugled javne funkcije i Grada Sarajeva“, te da navedena formulacija neće ostaviti dovoljno diskrecionog prostora prvostepenom i drugostepenom organu prilikom odlučivanja, te da bi se detaljnijom regulacijom vrste odjeće bez potrebe i preko mjere zadiralo u slobodu izbora pojedinca u pogledu odijevanja, ali je, isto tako, u članu 6. Nacrta dat okvir unutar kojeg se sloboda izbora pojedinca u pogledu odijevanja treba kretati – „uredno i prikladno tako da svojim načinom odijevanja ne narušava ugled javne funkcije i Grada Sarajeva“.

Prijedlog broj 3.

- ***Komisija za drugostepeno upravno rješavanje Gradskog vijeća Grada Sarajeva*** sugeriše da se provjeri zakonitost predviđenih sankcija za nepoštivanje Etičkog kodeksa, a koje se odnose na predviđene novčane kazne u slučaju da se utvrdi povreda Etičkog kodeksa.

Očitovanje Predlagača:

Propisivanje novčanih kazni u članu 25. (Vrste sankcija) Nacrta Etičkog kodeksa izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva nisu suprotne zakonu.

Obrazloženje stava Predlagača:

Predlagač je za potrebe postupanja po sugestiji Komisije konsultovao odredbe Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16, 89/18, 23/20 i 49/21), a naročito u dijelu kojim se reguliše *Plaća i naknada plaće*, te nije našao da niti jedna odredba Zakona osporava zakonitost

propisanih novčanih kazni u Kodeksu. Zakon o radu u članu 82. i 83. regulira zaštitu plaće i naknadu plaće u slučajevima kada poslodavac vrši obustavu isplate plate ili nekog njenog dijela na zahtjev povjerioca u slučaju kada nema izvršne sudske odluke o izvršenju, a što u konkretnom slučaju nema veze sa sadržajem člana 25. Nacrta Kodeksa. Isto tako, Gradsko vijeće Grada Sarajeva ima nadležnost da usvoji Etički kodeks i time da legalitet i zakonitost primjenu svake odredbe Kodeksa, uključujući i član 25. Također, i pravila koja reguliraju sankcije u disciplinskim postupcima koji se provode protiv državnih službenika ili namještenika ili drugih kategorija uposlenih lica u javnom sektoru, sadrže odredbe koje se odnose na novčane kazne koje se mogu izreći kao sankcija u slučajevima da je povreda takve prirode da predstavlja tešku povredu i koja je kao takva propisana važećim propisima. Ne postoje razlozi da se prave bilo kakva izuzeća u pogledu funkcionare, ukoliko je nakon pravilno provedenog postupka utvrđeno van razumne sumnje, da je učinjena teška povreda Kodeksa.

III. Prilog Javnoj raspravi o Nacrtu Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva – gradska vijećnica Biljana Lazarević

Prijedlog broj 1.

- U članu 2. riječi „koji se očekuju“ – zamijeniti sa „bi trebali biti“ ili „moraju biti“ usvojeni od strane izabranih“....., jer u članu 3. stav (6) piše „moraju usvojiti i kao lične kriterije“.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Predlagač je analizirao prijedlog gradske vijećnice Biljane Lazarević, te dovođenje u vezu člana 2. Nacrta Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva sa članom 3. stav (6), našao da je isti opravdan i stoga prihvata sugestiju na način da se član 2. Nacrta Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva mijenja, tako da će u Prijedlogu teksta da glasi:

„Član 2.
(Ciljevi Etičkog kodeksa)

Ciljevi ovog etičkog kodeksa su preciziranje standarda ponašanja kojih su izabrani i imenovani funkcionera Grada Sarajeva **dužni da se pridržavaju u obavljanju njihove funkcije**, promovisanje principa profesionalne etike, očuvanje i unaprjeđenje ličnog i političkog integriteta i ugleda izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva, kao i integriteta i ugleda Grada Sarajeva, jačanje kulture dijaloga i saradnje u međusobnim odnosima izabranih i imenovanih funkcionera, izabranih i imenovanih funkcionera i državnih službenika i namještenika u Gradu Sarajevu, kao i jačanje povjerenja građana i javnosti u integritet izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva.“

Prijedlog broj 2.

- U članu 5. riječ „favoritizma“, favoritizma ili favorizacije, kao i „dadnu“ = „daju“.
- U članu 5. stav (7) prijedlog da se briše dio teksta iza funkcioneri Grada Sarajeva „u ostvarivanju etičkih principa i standarda ovog etičkog kodeksa“, i mijenja se „dužni su da se svih etičkih standarda i principa svakodnevno pridržavaju, te da izbjegavaju ... i dalje ostaje isto.“

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Predlagaču nije jasna sugestija niti prijedlog u kom smislu treba intervenisati u tekst u pogledu riječi „favoritizma“, te člana 5. stav (7), obzirom da član 5. Nacrta Kodeksa nema stavove.

Prijedlog broj 3.

- U članu 6. – stav (2) „umanjuje lični ugled“ ... kako ćemo ocijeniti da neko umanjuje lični ugled, koji je je kriterij za umanjenje ličnog ugleda..., prijedlog da ovo izbacimo iz člana 6. i da stav (2) glasi ... „na javnom mjestu i istupanjem u javnosti vode računa o ugledu Grada Sarajeva...
Stav (3) ... te da budu prikladno i uredno odjeveni, zamijeniti sa „formalno odjeveni“.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se djelomično prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Predlagač je mišljenja da je potrebno riječi „lični ugled“ zamijeniti sa prikladnijom formulacijom, te smatra da je formulacija data u članu 6. stav (3) „ugled javne funkcije“ prikladnija, te da je sasvim opravdano i time jasnije riječi „prikladno odjeveni“ zamijeniti formulacijom „formalno odjeveni“, ali uz zadržavanje dijela teksta „i uredno odjeveni“, tako da Predlagač u pretežitom dijelu prihvata sugestiju na način da se član 6. Nacrta Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva mijenja, tako da će u Prijedlogu teksta da glasi:

„Član 6.

(Zaštita ugleda)

- (1) Izabrani i imenovani funkcioneri Grada Sarajeva pri obavljanju funkcije u svim prilikama štite ugled i interese Grada Sarajeva, Kantona Sarajeva, Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine, bez obzira na političku pripadnost.
- (2) Izabrani i imenovani funkcioneri Grada Sarajeva su dužni da vode računa da svojim ponašanjem na javnom mjestu i istupanjem u javnost ne umanje **ugled javne funkcije**, ugled Grada Sarajeva, Kantona Sarajeva, Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine, kao i povjerenje građana, bez obzira na političku pripadnost.
- (3) Izabrani i imenovani funkcioneri Grada Sarajeva su dužni da se brinu o zdravom i lijepom okruženju i ponašanju u službenim prostorijama te da budu **formalno** i uredno odjeveni, tako da svojim načinom odijevanja ne narušavaju ugled javne funkcije i Grada Sarajeva.“

Prijedlog broj 4.

- U članu 10. stav (3) – tehnička greška u zadnjem redu – riječ „prisute“ zamijeniti sa prisutne
- U članu 10. stav (6) riječ „kontinuisanom“ – kontinuiranom?

Očitovanje Predlagača: Sugestija se prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Predlagač je prihvatio sugestiju i konstatovao da je u citiranim odredbama došlo do tehničkog propusta, tako da će se u Prijedlogu Kodeksa ispraviti tehničke greške, tako da u članu 10. stav (3) bude riječ „prisutne“, a u članu 10. stav (6) riječ „kontinuiranom“.

Prijedlog broj 5.

- Član 14. stav (2) – prijedlog da se iza „naročito suzdrže“ ostali dio teksta promjeni u „uvreda i komentara po bilo kojoj osnovi, glasnog obraćanja i bilo kog oblika nasilja.
- Član 14. stav (5) prijedlog da se preformuliše u dijelu ...“U međusobnim kontaktima i komunikaciji između izabranih zvaničnika, naročito je zabranjen svaki vid seksualnog uznemiravanja, kao svaki neželjeni oblik verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja kojim se vrijeđa dostojanstvo osobe ili grupe osoba, ili kojim se postiže takav učinak, naročito kada to ponašanje stvara degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.
U istom članu isti stav izbaciti dio „zastrašujuće i neprijateljsko“ kako ocijeniti šta je za koga zastrašujuće i neprijateljsko?
- U članu 14. stav (6) podstav (3) ...aluzija koje su „spolne“, umjesto spolne predlažem „seksualne i rodne prirode“.
- U članu 14. stav (6) podstav (4) izrugivanje, ismijavanje i diskriminacija po osnovu bilo kog oblika različitosti; spol, etnička pripadnost, dob, invaliditet, seksualna orijentacija, vjerska pripadnost, fizički izgled, invaliditet i sl.
- U članu 14. stav (6) podstav (6)“flertovanje“, kako ćemo ocijeniti šta je flert, jer to može biti i „lični doživljaj“ pojedinca, ja bih predložila bez ovog „flertovanje“.
- U članu 14. stav (6) podstav (7) iza riječi „seksualne naravi“ predlažem da se doda „kao i glasina druge naravi“.
- U članu 14. stav (6) podstav (8) ...umjesto „seksualnim ponudama“, predlažem...da se zamjeni sa „seksualnim zahtjevima“.
- U članu 14. stav (7) podstav (1) – iza spolnog odnosa, predlažem da se doda i „izrugivanje po bilo kojoj osnovi“.
- U članu 14. stav (8) podstav (1) nedostaje zarez iza kontakti, prijedlog da se ispred neželjeni doda riječ svaki, i na kraju iza seksualne naravi da se doda „Naročito nakon sto osoba istakne da ne pristaje na navedeni kontakt.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se djelomično prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

- Predlagač **ne prihvata** prvu alineju prijedloga iz razloga što smatra da je postojeća formulacija člana 14. stav (2) sadržajno obuhvatila prijedlog te da je jezička formulacija stava 2. Nacrta na jasniji način izvršila formulaciju u odnosu na dostavljeni prijedlog.
- Predlagač **ne prihvata** ni drugu alineju prijedloga/sugestije obzirom da se formulacija „zastrašujuće i neprijateljsko“ neće cijeliti zasebno već u kontekstu i u vezi sa cjelokupnom formulacijom člana 14. stav (5) gdje javni oblik seksualnog uznemiravanja mora istovremeno za osobu da stvara „zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje“.
- Predlagač **uvažava sugestiju** iz treće i četvrte alineje Prijedloga za boljom formulacijom tako da će u Prijedlogu Kodeksa član 14. stav (6) tačka 3. da glasi „**iznošenje šala, aluzija ili opaski koje su seksualne ili rodne prirode**“. Predlagač će istovremeno u Prijedlogu intervenirati i u članu 14. stav (6) tačka 4., tako da će da glasi „**izrugivanje i ismijavanje na rodnoj osnovi, seksualnom opredjeljenju ili po osnovu bilo kakve druge fizičke različitosti koju pojedinac ima**“.
- Predlagač **djelomično prihvata** sugestiju iz pete alineje Prijedloga, tako da se u članu 14. stav (6), tačka 6. prije riječi „flertovanje“ doda formulacija „**neprijemeno flertovanje koje ima karakter seksualnog uznemiravanja**“.
- Predlagač **ne prihvata sugestiju iz šeste alineje Prijedloga na način i u dijelu kako je predložen** iz razloga što se član 14. stav (6) u cijelosti odnosi na oblike neželjenog verbalnog

seksualnog uznemiravanja, tako da formulacija i dodavanje riječi „i druge glasine nije prihvatljiva u ovom dijelu, **ali je smatra korisnom i prihvatljivom u dopuni teksta stava (2) člana 14., tako da će u Prijedlogu Kodeksa član 14. stav (2) da glasi:**

„(2) Izabrani i imenovani funkcioneri Grada Sarajeva su dužni da u međusobnoj komunikaciji ili prilikom iznošenja stavova ili komentarisanja drugog izabranog ili imenovanog funkcionera, bez obzira da li se ona odvija interno, putem sredstava javnog informisanja, na društvenim mrežama, na sjednicama ili radim sastancima, poštuju kulturu dijaloga i različitost mišljenja te da se naročito suzdrže od vrijeđanja po bilo kojoj osnovi, glasnog obraćanja, **iznošenja neprovjerenih, neistinitih glasina ili klevete ili neprimjerenih komentara koji kao takvi narušavaju ugled i integritet drugog izabranog ili imenovanog funkcionera**, te svih oblika fizičkog ili psihičkog nasilja“.

- Predlagač **ne prihvata** sugestiju iz sedme alineje Prijedloga, obzirom da seksualna ponuda ima isti smisao i značenje kao i seksualni zahtjev.
- Predlagač **ne prihvata** sugestiju iz osme alineje Prijedloga, obzirom da je sugerirano već razrađeno u ostalim stavovima člana 14.
- Predlagač **djelomično prihvata sugestiju** iz devete alineje Prijedloga, a **formulaciju stava (8) člana 14. mijenja/precizira na način da će u Prijedlogu Kodeksa da glasi:**
„1. neželjena invazija ličnog prostora;
2. neželjeni fizički nasrtaji, kao i nasrtaji i napadi seksualne naravi“.

Na ovaj način se također postiglo da sama činjenica kontakta koji može da bude i slučajan ili nenamjeren ne može da se automatski tumači kao seksualno uznemiravanje, već je samo zabranjen nasrtaji i napadi seksualne naravi, a koji sa takvom formulacijom implicira da nema dobrovoljnosti ni pristanka druge strane i da kontakt mora biti intenzivan u mjeri da se cijeni kao nasrtaj.

Prijedlog broj 6.

- U članu 15. stav (3) Izabrani ... smatram nepotrebno, jer izabrani nemaju uticaj na ostvarivanje prava bilo kog državnog službenika, ovo se po mojoj logici samo može odnositi na imenovane.....

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Izabrani funkcioneri mogu indirektno da uskrate ostvarivanje prava i obaveza u onim slučajevima kada je preduvjet za postupanje imenovanih funkcionera donošenje određenog propisa ili davanje saglasnosti koju imenovani funkcioneri nezakonito sprječavaju.

Prijedlog broj 7.

- U članu 15. stav (7) – Izabrani ... smatram nepotrebno.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Izabrani funkcioneri mogu indirektno da uskrate dodatno stručno usavršavanje službenika i to tako da uskrate davanje saglasnosti na obavezno donošenje propisa o planu i programu usavršavanja kao i da uskrate osiguravanje finansiranja usavršavanja na način da prilikom razmatranja i usvajanja Budžeta ne dozvole ili traže brisanje stavke za finansiranje usavršavanja koje je zakonska obaveza službenika.

Prijedlog broj 8.

- U članu 15. stav (10) – smatram da na kraju treba dodati „a u skladu sa članom 14. st. (6), (7) i (8)“, kako bi izbjegli mogućnost „ne razumijevanja“.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Iako ne bi trebalo da bude nejasna formulacija i shodna primjena člana 14. u formulaciji člana 15. stav (10), radi eventualnih nejasnoća Predlagač će dopuniti Prijedlog teksta člana 15. stav (10), tako da će da glasi:

- (1) „Odredbe člana 14. ovog etičkog kodeksa koje se odnose na zabranu seksualnog uznemiravanja u međusobnim odnosima izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva shodno se primjenjuju i na zabranu seksualnog uznemiravanja državnih službenika, namještenika i ostalih lica angažovanih u Gradu Sarajevu od strane izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva.“

Prijedlog broj 9.

- U članu 18. predlažem sljedeće;

Izabrani i imenovani funkcioneri Grada Sarajeva prilikom objava i iznošenja stavova na svim društvenim mrežama, su dužni da se pridržavaju odredbi Etičkog kodeksa te im je zabranjena objava sadržaja kojima se na bilo koji način krše etički principi i standardi regulirani ovim etičkim kodeksom.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Predlagač ne prihvata prijedlog iz razloga što je predloženi dio formulacije već ugrađen u dio teksta člana 18., te nema potrebe za nomotehničkom intervencijom.

Prijedlog broj 10.

- U članu 36. stav (4) podstav (3) – riječ staranika?

Očitovanje Predlagača:

Obzirom da Predlagač smatra da u pogledu ovog Prijedloga nije riječ ni o primjedbi, ni prijedlogu ni sugestiji, već nejasnoći u pogledu značenja termina, Predlagač neće vršiti nikakve intervencije, te za potrebe javne rasprave i izjašnjenja na nejasnoću daje odgovor da korišteni termin staranik se odnosi/znači osobu pod starateljstvom.

Prijedlog broj 11.

- U članu 50. predlažem da se doda, ili ... napravi neki „zapis o provedenoj obuci kojom će nakon obuke izabrani i imenovani funkcioneri svojim potpisom potvrditi da će se pridržavati navedenih principa i standarda ovog etičkog kodeksa. Možda u formi nekog obrasca da je izabrani i imenovani zvaničnik prošao „obuku” te da je upoznat sa sadržajem etičkog kodeksa i sankcijama koje slijede ukoliko se istih ne pridržava.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Sva lica na koja se Etički kodeks primjenjuje su dužna da poznaju propise Grada Sarajeva, a isti su im i dostupni na službenoj stranici Grada Sarajeva kao i u „Službenim novinama“ te nije potrebno da posebno potpisuju izjavu da su upoznati sa sadržajem Kodeksa i da to bude uvjet da se na njih primjenjuje. Stupanjem na snagu počinje i njegova primjena i obaveza svih lica na koje se odnose da postupaju u skladu sa njim. U pogledu određenim nejasnoća mogu od predlagača uvijek tražiti mišljenje u pogledu primjene i značenja pojedinih odredbi. Isto tako, Etički kodeks je i trenutnom i svakom narednom sazivu Gradskog vijeća, rukovodstvu i radnim tijelima predvidio obuku na kojoj će se upoznati sa sadržajem odredbi, a kako bi se bolje upoznali sa sadržajem i spriječila eventualna kršenja Kodeksa. Na kraju, funkcioneri polažu zakletvu da će poštivati propise Grada Sarajeva, a što uključuje i Etički kodeks.

Prijedlog broj 12

- U članu 51. tehnička greška „upotrijebljen“, mislim da treba upotrijebljen.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Riječ je o tehničkoj greški koju će Predlagač otkloniti u Prijedlogu materijala.

IV. Prilog Javnoj raspravi o Nacrtu Etičkog kodeksa izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva – Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini

Prijedlog broj 1.

- Moderni etički kodeksi u pravilu se sastoje od tri ključna dijela: principi, pravila ponašanja, te postupak po prijavi i sankcije. U aktuelnoj verziji nacrta, principi, s jedne, i pravila ponašanja/obaveze izabranih i imenovanih funkcionera, s druge strane, su pomiješani, što tekst čini dosta konfuznim. Stoga bi, nomotehnički gledano, bilo dobro da se u poseban dio izdvoje principi kodeksa, uz odgovarajući kraći opis svakog od njih. Neki od ključnih principa u tom smislu su: poštivanje zakona, očuvanje integriteta (kako ličnog, tako i institucionalnog), nepristranost i nediskriminacija, odgovornost, transparentnost i otvorenost, uzajamno poštivanje.

Očitovanje predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

U skladu sa Poslovníkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 28/09, 11/20 i 19/20), član 122. stav (3) „prijedlozi akata se izrađuju u skladu sa Jedinístvenim pravilima za izradu propisa u institucijama Bosne i Hercegovine“ („Službeni glasnik“, broj 11/05), s tim da predlagač konsultuje i Jedinístvena pravila o izradi propisa donesena na nivou Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/14). Prilikom izrade Nacrta Kodeksa, Predlagač se u cijelosti pridržavao nomotehničkih pravila i standarda propisanih citiranim pravilima. Sa druge

strane, a cijeneći da je riječ o sveobuhvatnom materijalnom i postupovnom propisu, podjela propisa je izvršena na način da i Dijelu prvom – OPĆI DIO su sadržane materijalne odredbe koje po poglavljima razrađuju osnovne etičke principe i standarde ponašanja izabranih i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva u različitim situacijama – od poštivanja propisa, međusobnog uvažavanja, uvažavanja sa državnim službenicima, namještenicima i ostalim licima angažovanim u Gradu Sarajevu, odnosima sa građanima i organizacijama, medijima i u javnom prostoru, dok je u Dijelu drugom – POSEBAN DIO razrađen cjelokupni postupak u slučaju kršenja principa, od podnošenja prijave, načela postupka, postupanja prvostepenog organa, žalbe, rokova, toka postupka, odluke, postupanja drugostepenog organa i načina njegovog formiranja, vrsti povreda, sankcija, njihovog izvršenja i nadzora. U prijelaznim i završnim odredbama sadržane su odredbe koje nomotehnički čine sastavni dio ovog dijela propisa, tako da su dijelovi koje sugerira subjekt rasprave inkorporirani u cijelosti unutar propisa samo na način kako to nalažu važeća nomotehnička pravila i na način koji pruža veću preglednost i sistematičnost propisa.

Prijedlog broj 2.

- Treba imati u vidu da se kodeks u pravilu odnosi na konkretnu granu vlasti koja ga donosi. U tom smislu, reguliranje ponašanja članova Gradskog vijeća i gradske uprave u jednom aktu svakako donosi određene izazove. Dobar primjer je pomenuti princip nepristranosti: generalno se smatra da nepristranost nema isto značenje u kontekstu predstavničkog tijela s jedne, i izvršne vlasti, s druge strane. Naime, članovi predstavničkog tijela legitimno zastupaju partikularne interese, ideje, ideologije, dok se od ostalih grana vlasti u pravilu očekuje potpuna nepristranost. Naravno, pristup i šire područje primjene koji su predviđeni Nacrtom etičkog kodeksa mogu se naći i u drugim državama, ali svakako zahtijevaju posebnu pažnju u formuliranju konkretnih odredbi Kodeksa.

Očitovanje Predlagača:

Predlagač ne nalazi da navedeni dio teksta od strane subjekta rasprave predstavlja prijedlog u smislu da nudi konkretne prijedloge intervencija u tekst materijala, već da je sugestivne prirode. S tim u vezi, Predlagač naglašava da je tekst Kodeksa ispoštovao sugestiju na način kako je to subjekt rasprave elaborirao i to tako da kada je normirao obaveze u pogledu poštivanja etičkih principa i standarda izabranih i imenovanih funkcionera i članova radnih tijela koji podliježu primjeni Kodeksa normirao ih je samo u kapacitetu koju imaju prema svojim nadležnostima propisanim Statutom Grada Sarajeva, Poslovníkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva i ostalim važećim propisima i samo u okviru propisima dodijeljenih nadležnosti i odgovaraju. Stoga nema potrebe razdvajati zasebno obaveze prema granama vlasti – izvršna i predstavnička vlast JLS. Podrazumijeva se da svako od njih odgovara za poštivanje etičkih principa i standarda u kapacitetu nadležnosti i zakonskih obaveza koje imaju. U pogledu gradske uprave, riječ je o službama u kojima su postavljeni državni službenici i namještenici za koje su doneseni posebni etički kodeksi i pravila disciplinske odgovornosti od strane federalnog i kantonalnog zakonodavca te Gradska uprava kao takva ne može biti u području primjene ovog kodeksa.

Prijedlog broj 3.

- Pravila ponašanja su u bitnom navedena, ali bi mogla biti formulisana znatno sistematičnije i konciznije.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Iako predlagač i navedeni prijedlog posmatra kao sugestiju, on kao takav sadrži i prijedlog za sistematičnijom i konciznijom razradom pravila ponašanja izabranih i imenovanih funkcionera, odnosno etičkih principa i standarda ponašanja. Predlagač je stava da je propisom postignut najveći stepen sistematičnosti i konciznosti, a čemu je dodatno doprinijelo i poštivanje Jedinstvenih pravila o izradi propisa. Etički principi i standardi ponašanja funkcionera su stoga vrlo sistematično i koncizno razrađeni u Općem dijelu propisa, gdje svako poglavlje sistematično i koncizno regulira pravila ponašanja – etičke principe i standarde ponašanja u različitim aspektima – obavljanje funkcije, međusobno uvažavanje, uvažavanje u odnosima sa državnim službenicima, namještenicima i ostalim licima angažovanim u Gradu Sarajevo, odnosima sa građanima i organizacijama, medijima i u javnom prostoru.

Prijedlog broj 4.

- Treba imati u vidu da je jedna od bitnih funkcija etičkog kodeksa to da na jednom mjestu obuhvati sve relevantne obaveze javnih funkcionera u domenu etike i etičke odgovornosti. Član 13, koji predviđa shodnu primjenu propisa, je svakako veoma bitan u tom smislu. No, bilo bi dobro da se odredbe posebno bitnih propisa koje su relevantne za funkcionere Grada Sarajeva shodno i eksplicitno navedu i u samom Kodeksu. Alternativno, mogu se sumarno navesti relevantne obaveze, uz referiranje na konkretne zakone. Naročito je relevantan Zakon o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo.

*Očitovanje Predlagača: **Prijedlog se ne prihvata.***

Obrazloženje stava Predlagača:

Prijedlog subjekta rasprave je već ugrađen upravo u navedenom članu 13. Nacrta Kodeksa gdje su pobrojani propisi od naročitog značaja za poštivanje od strane funkcionera, mada su prema članu 4. Nacrta Kodeksa u obavezi da poštuju i ustave, zakone i druge važeće propise.

Zakon o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo je značajan propis usvojen ove tekuće godine, ali sama formulacija člana 13. „da u cijelosti poštuju odredbe propisa koji regulišu ... zabranu korupcije...“ implicira da su u obavezi da poštuju i državni i kantonalni zakon koji regulira zabranu korupcije. Nabrojanje svih zakona pojedinačno ne bi bilo svrsishodno jer sama odredba člana 4. regulira da su dužni da poštuju sve važeće propise, s tim da je članom 13. stavljen dodatni akcent na naročito značajne propise za koji postoji visok rizik kršenja od strane funkcionera.

Prijedlog broj 5.

- Premda je pohvalno nastojanje da se, u interesu predvidivosti i pravne sigurnosti, unaprijed propišu teže i lakše povrede Etičkog kodeksa, to je u praksi veoma teško razgraničiti, jer će često zavisiti od konkretnih okolnosti, prirode i ozbiljnosti povrede itd. Stoga je vjerovatno bolje rješenje (premda i ono ima nedostatke) da se utvrđivanje konkretnih okolnosti, težine povrede, kao i izricanje odgovarajuće sankcije u svakom pojedinačnom slučaju povjeri nadležnom tijelu.

*Očitovanje predlagača: **Prijedlog se ne prihvata.***

Obrazloženje stava Predlagača:

Razvrstavanje povreda na lakše i teže je od ključnog značaja za odmjeravanje sankcije i kao takvo mora biti normirano. Predlagač je, isto tako, u članu 24. stav (4) Nacrta Kodeksa normirao da se prilikom određivanja sankcije cijene pored težine povrede i otežavajuće i olakšavajuće okolnosti, kao i sve ostale činjenice od značaja za svaki konkretan slučaj. Odmjeravanje sankcije i njeno izricanje je povjereno nadležnom tijelu - Etičko vijeće, kao prvostepeni organ određen Poslovnikom o radu Gradskog vijeća Grada Sarajeva čija je to nadležnost, a izrečena sankcija se po žalbi može preispitati i od strane Drugostepene žalbene komisije koju je uveo ovaj kodeks.

Prijedlog broj 6.

- Treba imati u vidu da etički kodeksi ni u jednom segmentu ne bi trebalo da funkcioniraju kao alternativni mehanizam odgovornosti javnih funkcionera. Stoga bi za sve povrede koje potencijalno predstavljaju kršenje drugih propisa – naročito krivičnog zakona (konkretno, djela koja se odnose na korupciju), te Zakona o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo – trebalo predvidjeti da nadležno tijelo konkretan slučaj referira relevantnoj instanci (tužilaštvu, Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom itd.). Drugim riječima, tijelo nadležno za provedbu Kodeksa izriče sankcije samo za one povrede koje nisu predviđene drugim propisima.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Navedeni prijedlog je već sadržan u Nacrtu Etičkog kodeksa i to članu 23. i članu 39. Nacrta Kodeksa.

Prijedlog broj 7.

- Kada je riječ o tijelu nadležnom za provedbu Kodeksa, dobra praksa sugerira mješoviti model, koji podrazumijeva i članove koji nisu javni funkcioneri – istaknute intelektualce, predstavnike nevladinog sektora itd., koji daju dodatni kredibilitet tom tijelu.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Sastav Etičkog vijeća Gradskog vijeća Grada Sarajeva u cijelosti čine vanjski članovi. U pogledu sastava drugostepenog organa – Drugostepene žalbene komisije, Nacrt Kodeksa propisuje u članu 46. Nacrta da je čini 5 vanjskih članova iz reda istaknutih stručnjaka pravne struke koja se formira za svaku kalendarsku godinu čime su se stvorili mehanizmi da u postupcima članovi organa postupaju objektivno, nepristrano, nezavisno i profesionalno.

Prijedlog broj 8.

- Bilo bi dobro detaljnije odrediti status Komisije, naročito preciziranjem njenih nadležnosti (zaprimanje prijave o kršenju kodeksa i postupanje po istima, sačinjavanje zapisnika, vođenje registra prijava, podnošenje izvještaja i ostale nadležnosti).

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Navedeni prijedlog je već inkorporiran u sadržaj Nacrta Etičkog kodeksa u Poglavlju IX, Odjeljak B., kao i u Poslovniku Gradskog vijeća Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 28/09, 11/20 i 19/20) i to članu 65. koji regulira nadležnost Etičkog vijeća Gradskog vijeća.

Prijedlog broj 9.

- Bilo bi dobro predvidjeti mogućnost da se prijava za pokretanje postupka podnosi i online.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Radi zaštite identiteta podnosioca prijave do momenta pokretanja postupka, ali i prijavljenog funkcionera u slučaju neopravdane i neblagovremene prijave, sadržaja obrasca prijave koji mora da uz opis djela i dokaze bude potpisan i datiran, nije moguće uvesti podnošenje online prijave, već se podnose na način reguliran članom 37. Nacrta Kodeksa.

Prijedlog broj 10

- Važno je osigurati da sankcije, naročito novčana kazna, budu u skladu sa zakonom, odnosno propisima koji regulišu pitanje naknada i plata funkcionera Grada Sarajeva.

Očitovanje Predlagača:

Obzirom da je riječ o sugestiji Predlagač ističe da nema zakonski zapreka da se regulišu novčane sankcije i Gradsko vijeće Grada Sarajeva ima punu statutarnu i poslovničku nadležnost da usvoji ovaj propis i na taj način da legalitet izricanju novčanih sankcija. Na ovom mjestu upućujemo subjekta rasprave i na očitovanje koje smo dali odgovarajući na sugestiju Komisiji za drugostepeno upravno rješavanje, a koje glasi:

„Predlagač je za potrebe postupanja po sugestiji Komisije konsultovao odredbe Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16, 89/18, 23/20 i 49/21), a naročito u dijelu kojim se reguliše plaća i naknada plaće, te nije našao da niti jedna odredba Zakona osporava zakonitost propisanih novčanih kazni u Kodeksu. Zakon o radu u članu 82. i 83. regulira zaštitu plaće i naknadu plaće u slučajevima kada poslodavac vrši obustavu isplate plate ili nekog njenog dijela na zahtjev povjerioca u slučaju kada nema izvršne sudske odluke o izvršenju, a što u konkretnom slučaju nema veze sa sadržajem člana 25. Nacrta Kodeksa. Isto tako, Gradsko vijeće Grada Sarajeva ima nadležnost da usvoji Etički kodeks i time da legalitet i zakonitost primjeni svake odredbe Kodeksa, uključujući i član 25. Isto tako, i pravila koja reguliraju sankcije u disciplinskim postupcima koji se provode protiv državnih službenika ili namještenika ili drugih kategorija uposlenih lica u javnom sektoru sadrže odredbe koje se odnose na novčane kazne koje se mogu izreći kao sankcija u slučajevima da je povreda takve prirode da predstavlja tešku povredu i koja je kao takva propisana važećim propisima. Ne postoje razlozi da se prave bilo kakva izuzeća u pogledu funkcionera ukoliko je nakon pravilno provedenog postupka utvrđeno van razumne sumnje da je učinjena teška povreda Kodeksa“. Na kraju, Odluka o platama i naknadama u Gradu Sarajevu reguliše samo novčanu kaznu – umanjeno 10% mjesečne naknade/paušala za neopravdan dolazak na sjednicu, te navedeni propis obzirom na predmet regulacije ne bi trebao da dalje propisuje novčane kazne za kršenje Kodeksa, obzirom da Kodeks kao sveobuhvatan propis to treba da uradi u svom tekstu i na jednom mjestu, a u vezi sa povredama etičkih principa i standarda ponašanja.

Prijedlog broj 11.

- Bilo bi dobro predvidjeti mogućnost povjerljivog savjetovanja o etičkim pitanjima, za koje bi mogao da bude zadužen jedan član nadležnog tijela (npr. zamjenik predsjednika).

Očitovanje predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Cijeneći nadležnost Etičkog vijeća Gradskog vijeća definiranu u članu 65. Poslovniku Gradskog vijeća Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 28/09, 11/20 i 19/20) u ovoj fazi nije moguće prihvatiti ovaj prijedlog, te bi se on mogao uzeti u obzir tek prilikom izmjene/usvajanja novog Poslovnika.

Prijedlog broj 12.

- Bilo bi dobro propisati obavezu i kontinuiranu edukaciju i obuku iz domena javne etike i etičke odgovornosti za javne funkcionere, kao i promociju etičkih standarda, za koje bi bilo zaduženo nadležno tijelo.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Navedeno je već propisano u članu 50. stav (2) Nacrta Kodeksa. Stručna služba za poslove Gradskog vijeća nema dalje nadležnosti i kapacitete za kontinuiranu edukaciju, ali svaki funkcioner odnosno lice na koje se primjenjuje Kodeks je dužno da poznaje propis, te je u slučaju nejasnoća u mogućnosti i da zatraži pismeno mišljenje Predlagača o pitanjima za koja smatra da su nejasna.

Prijedlog broj 13.

- Nadzor nad primjenom Kodeksa bi trebalo da vrši neko drugo tijelo, a ne ono koje je nadležno za provođenje Kodeksa.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se ne prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Cijeneći nadležnost Etičkog vijeća Gradskog vijeća definiranu u članu 65. Poslovniku Gradskog vijeća Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 28/09, 11/20 i 19/20) isključivu nadležnost za praćenje i nadzor Kodeksa ima Etičko vijeće Gradskog vijeća i nije moguće Kodeksom derogirati odredbe Poslovnika. Indirektno, nadzor vrši i svaki funkcioner, predsjedavajući Gradskog vijeća, kao i ovlašteno lice koje može da podnese prijavu.

Prijedlog broj 14.

- Dobra međunarodna praksa u domenu etičkih kodeksa podrazumijeva podnošenje izvještaja o radu nadležnog tijela na kraju mandata, u kojem bi se ponudio osvrt na funkcioniranje sistema etičke odgovornosti u konkretnom periodu.

Očitovanje Predlagača: Prijedlog se djelomično prihvata.

Obrazloženje stava Predlagača:

Prijedlog je djelomično konstruktivan i prihvata se, ali na način da Etičko vijeće, kao prvostepeni organ, u godini u kojoj je provodilo postupak primjenom Kodeksa, Gradskom vijeću Grada Sarajeva dostavlja Informaciju o svom radu, a koju će Gradsko vijeće Grada Sarajeva primiti k znanju. Podnošenjem izvještaja o radu o kojem bi glasalo Gradsko vijeće Grada Sarajeva i za koji postoji mogućnost da ne bude usvojen moglo bi da osujeti smisao vođenja nepristranog postupka u slučajevima kada Gradsko vijeće ne bi podržalo takav izvještaj, a postupak je pravosnažno okončan. Tako da se prijedlog djelomično prihvata, i to tako da se u članu 50. uvodi novi stav (3) koji glasi:

„ (3) Etičko vijeće je u obavezi da na kraju godine u kojoj je vodilo postupak po ovom kodeksu o navedenom podnese informaciju Gradskom vijeću Grada Sarajeva“.

Pored navedenih sugestija, u prilogu je OSCE Misija u BiH poslala Model kodeksa ponašanja za izabrane zvaničnike u BiH, uz napomenu da iako to nije dokument Misije OSCE-a u BiH, već rezultat rada konsultanta/eksperta u ovoj oblasti, vjeruju da može ponuditi korisne smjernice u revidiranju teksta Nacrta etičkog kodeksa izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva.

Očitovanje Predlagača:

Predlagač je izvršio detaljnu analizu sadržaja dostavljenog Modela i sa zadovoljstvom konstatovao da je Nacrt Etičkog kodeksa izabраниh i imenovanih funkcionera Grada Sarajeva skoro u cijelosti usaglašen sa Modelom.